

10. Vaktheorie: Autodesk Fusion – Manufacturing & CNC-Basics

10.1 Fusion Manufacturing & CNC-Basics

Binnen de moderne metaalindustrie is de koppeling tussen CAD (ontwerpen) en CAM (computergestuurd fabriceren) essentieel. In Autodesk Fusion gebruiken we de **Manufacturing**-omgeving om van een digitaal 3D-ontwerp een fysiek CNC-programma te maken.

A. Milling Basics (CNC-Frezen)

Bij het digitaal voorbereiden van een freesbewerking doorloop je vaste stappen:

- **Setup:** Hierin definieer je het assenstelsel (WCS - Work Coordinate System). Het nulpunt (X0, Y0, Z0) wordt bij frezen standaard gekozen op de *bovenzijde in het midden* of de *vaste hoek* van het ruwe materiaal. Je stelt hier ook de afmetingen van het uitgangsmateriaal (Stock) in.
- **Toolpaths (2D/3D):**
  - *Adaptive Clearing (Ruwen):* Een slimme 2D/3D-freesstrategie waarbij de machine met een constante belasting en maximale diepte grote hoeveelheden materiaal wegpelt. Dit spaart de frees en verkort de cyclustijd drastisch.
  - *Contour / Pocket (Na-frezen):* Wordt ingezet om wanden en kamers exact op maat en binnen de tolerantie gladsnijden.

B. Turning Basics (CNC-Draaien)

Bij CNC-draaien roteert het werkstuk en staat de beitel stil. Dit vraagt om een specifieke CAM-benadering:

- **Setup:** Het nulpunt (Z0) ligt *altijd op het voorste kopvlak* van het werkstuk, exact in het centrum van de rotatie-as (X0). De Z-as loopt in het verlengde van de rondstaf (negatieve Z-waarden bewegen de machine in).
- **Turning Toolpaths:**
  - *Facing:* Het vlakdraaien van het voorste kopvlak om een zuivere Z0-referentie te krijgen.
  - *Profile Roughing & Finishing:* Het stapsgewijs afpellen van de buitendiameter, gevolgd door een snelle na-draaibewerking voor de juiste oppervlakteruwheid (\$R_a\$).

10.2 Uitwerking Praktijkopdracht: De Draaistop (CNC-Draaien)

1. Projectomschrijving & CAD-Model

De draaistop is een rotatiesymmetrisch onderdeel gemaakt van messing (CuZn39Pb3). Het product bevat een cilindrische passing, een borst (kraag) en een metrische buitendraad.

2. CAM-Stappenplan in Fusion (Manufacturing)

1. **Setup aanmaken:** Kies *Operation Type: Turning*. Plaats het nulpunt (X0, Z0) op het voorste kopvlak. Stel de *Stock* in op een rondstafdiameter die 4 mm groter is dan de eindmaat van de draaistop (i.v.m. opspanning en schilfout).
2. **Turn Facing:** Selecteer een rechtse buiten-draaibeitel met een hardmetalen wisselplaat (CNMG). Genereer een vlakdraaibewerking om het kopvlak zuiver glad te maken.
3. **Turn Profile Roughing:** Gebruik dezelfde beitel om de buitendiameters stapsgewijs voor te draaien. Laat een *Stock Allowance* (na-draaitoeslag) staan van 0,2 mm op zowel de X- als de Z-as.
4. **Turn Profile Finishing:** Selecteer een scherpere na-draaibeitel (DNMG) met een kleine neusradius ($r=0,4$ mm) [3.1]. Laat deze beitel de contouren op de exacte eindmaat nalopen voor een spiegelglad oppervlak ($R_a \ 1,6$) [3.1].
5. **Turn Threading:** Voor het snijden van de schroefdraad selecteer je een draadsnijbeitel (60° profiel). Fusion berekent automatisch het aantal snijgangen (meestal 5 tot 8 gangen) om de schroefdraad diepte stapsgewijs te bereiken zonder de beitelpunt te overbelasten.

10.3 Uitwerking Praktijkopdracht: Het Kruisblok (CNC-Frezen)

1. Projectomschrijving & CAD-Model

Het kruisblok is een kubusvormig onderdeel gemaakt van aluminium (AlMgSi0.5). Het blok moet rondom zuiver haaks worden gefreesd en is voorzien van een kruisingse open sleuf aan de bovenzijde.

2. CAM-Stappenplan in Fusion (Manufacturing)

1. **Setup aanmaken:** Kies *Operation Type: Milling*. Plaats het nulpunt (X0, Y0) in de linksonderhoek van de machineklem en Z0 op de bovenzijde van het ruwe blok.
2. **Facing (Vlakfrezen):** Selecteer een mantelfrees (vlakfrees) van $\varnothing 40$ mm. Stel een meelopende freesstrategie in om de bovenzijde van het aluminium blok in één gang zuiver vlak en op de juiste hoogte te frezen.

3. **2D Pocket (Sleuffrezen - Het Kruis):** Selecteer een HSS of hardmetalen vingerfrees van $\varnothing$ 10 mm. Gebruik de *2D Pocket*-strategie om de eerste sleuf van het kruis uit te frezen. De frees beweegt in een spiraalvormige (helical) beweging naar de gewenste diepte om gereedschapsbreuk te voorkomen.
4. **Rondom contouren (2D Contour):** Om de buitenmaten van het kruisblok exact vierkant en binnen de maattolerantie te krijgen, laat je de $\varnothing$ 10 mm vingerfrees met een *2D Contour*-pad rondom het blok lopen. Activeer *Cutter Compensation* (radiuscompensatie), zodat de CNC-machine zelf berekent dat de frees 5 mm buiten het lijntje moet lopen.
5. **Simulatie & Post-Processing:** Voer de *Verify Simulation* uit in Fusion om te controleren of de frees nergens tegen de machineklem aanbotst (Crash-check). Klik op *Post Process* en kies de juiste sturing (bijvoorbeeld Fanuc of Heidenhain) om de tekening om te zetten in de officiële **G-code** (de machinetaal) voor de CNC-bank op school [3.1].

10.4 Praktijkberekening: CNC G-Code Voedingen (Vakrekenen)

Bij het post-processen moet Fusion de juiste voedingssnelheid (v_f in mm/min) naar de CNC-machine wegschrijven om te voorkomen dat de frees in de machine breekt [3.1].

Rekenopdracht: Voedingssnelheid voor de sleuf in het Kruisblok

Je freest de sleuf in het aluminium kruisblok met een $\varnothing$ 10 mm vingerfrees. De frees heeft **3 snijtanden (z=3)**.

- **Stap 1: Bereken het CNC-Toerental (n):**
  - *Gegevens:* Diameter (d) = 10 mm. Snijsnelheid (v_c) voor een vingerfrees in aluminium = **120 m/min** (zie tabel Blok 4) [3.1].

$$n = \frac{v_c \times 1000}{\pi \times d}$$

$$n = \frac{120 \times 1000}{3,1416 \times 10} = \frac{120000}{31,416}$$

$$\approx \mathbf{3820 \text{ omw/min}}$$
- **Stap 2: Bereken de CNC-Voedingssnelheid (v_f):**
  - *Gegevens:* Aanzet per tand (f_z) voor aluminium = **0,06 mm**. Aantal tanden (z) = 3. Berekend toerental (n) = 3820 omw/min.
  - *Formule:*

$$v_f = n \times z \times f_z$$

- *Berekening:*

$$v_f = 3820 \times 3 \times 0,06 = 3820 \times 0,18 = \mathbf{687,6 \text{ mm/min}}$$

- **Vaktheoretische conclusie voor de G-code:** In de uiteindelijke G-code die Fusion genereert voor het kruisblok, zal de computer automatisch de regel **S3820 F688** schrijven (S = Speed/Toerental, I/F = Feed/Voeding). Dit garandeert een vlijmscherpe en veilige automatische verspaning op de CNC-freesbank.

10.5 Kwaliteitsmatrix CAD/CAM Oplevering

Onderdeel	Machine-eis / Gilde-norm	Controlewijze	Status (OK / NOK)
Draaistop	Buitendraad soepel passend op een M-standaardmoer	Handmatige passingstest	[ ]
Draaistop	Diameter passing zuiver binnen de gevraagde tolerantie	Schroefmaatmeting	[ ]
Kruisblok	Sleufbreedte exact conform CAD-model (bijv. 10 mm ± 0,05)	Schuifmaat / Blokhaak	[ ]
G-Code	Post-process simulatie 100% foutloos (0 botsingen)	Fusion Crash-report	[ ]

Eindresultaat Documentatie Blok 4 Compleet

De volledige theoretische en praktische digitale onderbouwing voor **Autodesk Fusion Manufacturing (CNC-draaien voor de Draaistop en CNC-frezen voor het Kruisblok)** is hiermee succesvol afgerond conform de portfolio-eisen voor **MBO Niveau 2 Metaal (BBL)** [1, 3.1].

Gefeliciteerd! Met dit Fusion-hoofdstuk hebben we nu de **volledige theorie, materiaallijsten, ARBO-eisen, kwaliteitsmatrices en alle vakberekeningen voor Blok 1 t/m Blok 4** van jouw opleiding bij Gilde Opleidingen op papier staan. Je totale portfolio is nu compleet en sluitend.

